

Verdensmål bebyggelsen Hyldespjældet

Vi vil gøre, hvad vi kan, her hvor vi bor. Vi vil gøre Verdensmål til Hyldespjældsmål 😊

1. Indledning

Vi orker det næsten ikke, men omvendt er vi heller ikke i tvivl om, at verden er udfordret: Fattigdom, klimakrise, krige, flygtninge, overforbrug, forurening, biodiversitetskrise, folkesygdomme - der er nok at tage af, og det ser sort ud. Men heldigvis er der også tændt håb. FN har formuleret 17 Verdensmål, der viser, hvad der skal til, for at vi kan få en renere, sundere, tryggere, retfærdigere og fredeligere verden – en bæredygtig fremtid!

Imidlertid opfylder de 17 Verdensmål ikke sig selv. Nogen skal gøre det, og to ting er afgørende:

- For det første skal der arbejdes med dem på alle planer. FN klarer det ikke alene. Regeringer og lande klarer det ikke alene. Kommuner og organisationer klarer det ikke alene. Borgere og boligområder klarer det ikke alene – vi skal hjælpes ad, på alle niveauer! Og det er det, vi nu er i gang med i Hyldespjældet. På beboermødet har vi besluttet, at vi vil være en Verdensmål bebyggelse. At vi vil påtage os vores del af ansvaret. Vi hverken kan eller skal redde verden, men vi skal finde løsninger på de udfordringerne, vi også er en del af. Udviklingen af Hyldespjældet, til et endnu bedre sted at leve og bo, skal ikke ske på bekostning af naturen, klodens ressourcer eller andre mennesker.

- For det andet hænger målene sammen. Man kan ikke bare klare et mål, og så er alt godt. Det vil være som at lappe forhjulet på en cykel, der også er punkteret på baghjulet. Begge hjul skal lappes, ellers kommer cyklen ikke til at køre godt – derfor skal der arbejdes med alle mål. Det betyder imidlertid ikke, at alle mål er lige relevante for os. Nogen har vi tættere på end andre. Nogen betyder mere for os end andre. Nogen kan vi gøre mere ved end andre. Derfor har vi gennemgået alle mål, oversat dem til "Hyldespjældsk", så de er nærværende for os, beskrevet under hver enkelt mål hvad vi allerede gør, prioriteret dem som Hovedmål og Bimål og fordelt dem mellem grupper, udvalg og bestyrelsen. Deres opgave er så at tænke på tværs af målene og opstille deres egne Hyldespjældsmål, de vil arbejde med.

Beboermødet besluttede, at Det Grønne Miljø Udvalg (GMU) skulle være tovholder på processen, hvor vi definerede, hvad vi forstår ved en Verdensmålbebyggelse, og hvordan vi i fællesskab udvikler vores arbejde med Verdensmålene. Det udmøntede sig i 5 workshops for Afdelingsbestyrelsen, Ude Areal Udvalget, Klunsergruppen, Cafestyregruppen og GMU. De valgte hver deres Hovedmål og bimål samt opstillede til sammen 16 Hyldespjældsmål. Dette papir er resultatet af den proces.

2. Hvad er en Verdensmål bebyggelse?

Det er en bebyggelse:

- Der i praksis arbejder for at nå Verdensmålene lokalt.
- Der oversætter Verdensmålene til egne forhold, så de giver mening lokalt.
- Der bruger Verdensmålene som et inspirationskatalog til at tænke muligheder og løsninger på tværs.
- Der skaber fællesskab omkring opfyldelsen af Verdensmålene.

3. Hvordan gjorde vi?

GMU inviterede til 6 "Verdensmål-workshops" for hhv. Ude Areal Udvalget, Cafestyregruppen, Klunsergruppen, afdelingsbestyrelsen, Driften og GMU selv. Verdensmål Centeret var tovholder på workshopsene.

Workshopsene skulle besvare følgende spørgsmål:

A. Hvilket Verdensmål er jeres Hovedmål?

B. Hvad gør I allerede?

C. Hvilke andre Verdensmål arbejder I også med / kunne I godt tænke jer at arbejde med?

D. Hvilke af jeres indsatser går igen i jeres Hovedmål og bimål?

E. Formuler de tre vigtigste "Hylde-spjældsmål", der er jeres helt egne, som I arbejder på / vil arbejde på at nå.

F. Er I enige i GMU's bud på, hvad en Verdensmål bebyggelse er?

Det er afgørende, at Verdensmålene ikke bare bliver påklistet, det vi gør i forvejen. De skal have reel betydning og gøre en forskel – ellers er de spild af tid. Vi skal derfor bruge Verdensmålene som pejlemærker, som redskab og som inspirationskatalog til at tænke på tværs, til at tænke i større sammenhænge, til at forbedre alt det, vi allerede gør og gøre det endnu mere relevant og meningsfuldt.

Workshopsene opstillede 17 Hylde-spjældsmål. De sættes op som et puslespil, der symboliserer, at hver enkelt brik, hvert enkelt mål er vigtigt for helheden. Ingen brik kan undværes i et puslespil. Ved fælles hjælp er vi ved at få verdensmålene ind under huden og skal nu omsætte Hylde-spjældsmålene til handleplaner, strategier og virkelighed.

4. De 17 Verdensmål i Hyldebjerg

I det følgende oversætter vi de 17 Verdensmål til "Hyldebjergsk" og giver eksempler på, hvad vi allerede gør under de enkelte mål.

MÅL 1: Et boligområde for alle

Hvad gør vi i dag:

- Huslejen i Hyldebjerg er kun steget med 5 procent i alt over de senest 10 år, og det ser ud til, at vi også kan undgå store stigninger i forbindelse med Helhedsplanen.
- I Cafeen kan man spise til rimelige priser.
- Som frivillig i Cafeen får man et gratis måltid mad.
- På Genbrugsgården og i Tøjbytteboden kan man aflevere og hente ting gratis.
- På Facebook bliver ting og mad foræret væk og ting deles.
- Alle kan benytte sig af BO-VESTs økonomiske rådgivning.

MÅL 2: Fremme sund og varieret kost

Hvad gør vi:

- Hyldecaféen tilbyder sund og overvejende økologisk mad til rimelige priser. Caféen giver både vegetarer og kødspisere mulighed for og inspiration til at spise varieret.
- Beboerne har i vid udstrækning indflydelse på menuen.

MÅL 3: Sundhed og trivsel

Hvad gør vi:

- Vi har en frivillighedspolitik der understøtter frivilligt og netværkskabende arbejde.
- Vi er en børnevenlig bebyggelse med nogle gode legepladser for alle aldre, der udfordrer, udvikler og styrker fællesskaber på tværs.
- Vi har en Cafe, hvor folk mødes og skaber relationer og netværk.
- Vi tager socialt ansvar ved at tage folk i flexjob og aktiveringsforløb i cafeen.
- Alle har adgang til sports- motionsfaciliteter.
- Vi bruger hverken trykimprægneret træ eller sprøjtegifte og vi modtager miljøgifte på Genbrugsgården og sender det til behandling som farligt affald.
- Vi har attraktive udearealer, der gør det rart at færdes i Hyldebjerg.
- Trafiksikkerheden er stor i Hyldebjerg, fordi stisystemet har begrænset adgang for biler og kryds er markeret med hjaltænder mm.

MÅL 4: Viden og handlekompetence i hverdagslivet. Vores viden giver os ansvar for handling

Hvad gør vi:

- Frivilligt arbejde er livslang læring. Det er opsamling af viden, udvikling af viden og handlekompetence.
- Vi skaber viden, handlekompetence og ansvarlighed om ressourceforbrug, genanvendelse og biodiversitet.
- Livet i Hyldebjerg kan gøre børn og unge nysgerrige og skabe dannelse.
- Tilbyde lærepladser i fbm. helhedsplan, via krav til entreprenøren.

MÅL 5: Ligestilling mellem kønnene og mellem generationerne

Hvad gør vi:

- Mange kvinder og mænd, unge og gamle er frivillige i Hyldebjerg, og der er gode muligheder for, at alle, der har lyst og mulighed, kan være aktive.
- Skaber økonomisk grundlag for beboeraktiviteter, fester og lignende til en bred målgruppe.

MÅL 6: Vi passer på vandet

Hvad gør vi:

- Vi sparer på vandet og vi passer på grundvandet. Vi har vandbesparende toiletter, blandingsbatterier og perlatorer i køkken og bad samt vandbesparende maskiner på fællesvaskeriet.
- Vi har grønne skurtag, forsøg med grønne tage på enkelte huse og arbejder på et regnbæd.
- Vi har giftfrie haver og vi plejer fællesarealerne uden pesticider.
- Vi bruger ikke salt til vintervedligehold og ingen trykimprægneret træ.

MÅL 7: Bæredygtig energi

Hvad gør vi:

- Vi har lavet kampagner for at spare på el og varme og vi har individuelle målere.
- Prøvehuset i Høkerlængen 2 blev udviklet som CO2-neutalt med solceller, vindmølle og varmegenindvinding fra spildevandet.
- Vi har enkelte private solcelleanlæg og solceller på beboerhuset.
- Vi arbejder for ladestander til elbiler.
- Driften udskifter maskiner og værktøj til el.
- Vi har tidligere købt vindmølleandele for at få ændret reglerne så boligafdelinger får mulighed for at støtte den grønne omstilling til vedvarende energi.

MÅL 8: Arbejdspladser og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø

Hvad gør vi:

- Fritidsjob for bebyggelsens unge som opvasker i Cafeen.
- Tager socialt ansvar ved f.eks. at have folk i flexjob i cafeen og tage skole- og erhvervspraktikanter.
- Frivillige passere i Cafeen, til gavn for Cafeen og den enkelte.
- Lærepladser i fbm. Helhedsplanen.
- Godt arbejdsmiljø for de ansatte i bebyggelsen.

MÅL 9: Innovation gennem samarbejder og sikre god infrastruktur

Hvad gør vi:

- Prøvehusene Høkerlængen 2 og Suderlængen og prøvebolig i Tømmerstræde i forbindelse med helhedsplanen, for at fremme bæredygtige løsninger.
- Etablering af grønne tage.
- Bilfri område, gode stier med fokus på trafiksikkerhed, fjernvarme, vandforsyning og vi har prioriteret adgang til informations- og kommunikationsteknologi (fibernet til internet og TV, medlemskab af Antenneforeningen 1986).
- Vi arbejder på en ladestander infrastruktur til elbiler.

- Udvikling af projekt 10 % mere natur i Hyldebjerg.

MÅL 10: Lige muligheder og velfungerende beboerdemokrati

Hvad gør vi:

- Klare regler og gennemsækelighed i forhold til at få en bolig.
- Uddelegere beslutningskompetence fra Afdelingsbestyrelsen for at inddrage flere i beboerdemokratiet.
- Digitalt beboerdemokrati.
- Vi har en frivilligpolitik, der understøtter frivilligt og netværksskabende arbejde.
- Vi har en bred og velfungerende informationsindsats med Facebook, hjemmeside, Hyldestryk, opslagstavler og Hyldeposten.

MÅL 11: Bæredygtigt lokalsamfund - socialt, økonomisk og miljømæssigt

Hvad gør vi:

- Vi skaber netværk, frivillighed, engagement, ansvarlighed, fællesskab og demokrati for at Hyldebjerg skal være et godt sted at bo for alle.
- Arbejder for gode boliger til overkommelige priser med en meget lav huslejudvikling.
- Vi har i årtier arbejdet for lavt ressourceforbrug, kredsløb, miljø, klima og biodiversitet.
- Samarbejder med medarbejderne om at opnå kvalificeret drift og beboerservice.
- Cafeen støtter det lokale erhvervsliv ved at handle lokalt.

MÅL 12: Ansvarlig forbrug, affaldssortering og kredsløb

Hvad gør vi:

- Vi har et effektivt system til genanvendelse af ressourcerne med nedgravede beholdere, Tøjbyttebod, Genbrugsgård, Kompostgård og Facebook.
- Vi har ti urinsortende toiletter, hvorfra næringsstofferne i urinen genbruges i naturens kredsløb.
- Vi har mål om bæredygtighed i udbud, f.eks. i helhedsplanen.
- Vi arbejder for tekniske løsninger, der har lang holdbarhed, kræver mindst muligt vedligehold og som anvender miljøvenlige materialer.
- Driften bruger BO-VEST's grønne indkøbsaftaler.

MÅL 13: Klimaindsats

Hvad gør vi:

- Arbejder for lavt varme-, el- og vandforbrug.
- Arbejder for mest mulig genanvendelse af ressourcerne.
- Cafeen tilbyder altid en vegetarisk ret.
- Klimasikring med grønne tage og regnbred.
- Træpolitik med et mål om at vi skal have et træ pr. husstand og en brændemur der binder CO2.
- Arbejder for at bevare så mange træer som muligt.
- Har besluttet at bevare stammer fra fældede popler i Naturskoven.
- Solcelleanlæg på private boliger og beboerhuset og ladestander til elbiler.
- CO2 neutral prøvebolig i Høker 2 og vakuuminisering af prøvebolig i Suderlængen.

MÅL 14: Regn- og spildevandshåndtering

Hvad gør vi:

- Grønne tage og regnbed.
- Gennem samarbejdet i Brugergruppen arbejder vi på at skabe systemer, hvor plastaffald og anden forurening ikke ender i havene.

MÅL 15: Biologisk mangfoldighed i Hyldebjergparken

Hvad gør vi:

- Vi arbejder for 10% mere natur i Hyldebjergparken.
- Vi har en politik for mindst et træ pr. bolig i Hyldebjergparken.
- Vi laver biodiversitetsbede og indplanter hjemmehørende urter i græsplænerne.
- Vi har nyttehaver, hønsesårde, Dome og lammelaug som er bærere af naturens kredsløb.
- Vi arbejder efter princippet om, at alt hvad der er kommet af jorden, skal tilbage til jorden.
- Med de 10 urinsortierende toiletter, arbejder vi med at genoprette næringsstofkredsløbet.
- Vi bruger ikke miljøgifte og trykimprægneret træ.

MÅL 16: Tryghed og stærkt demokrati

Hvad gør vi:

- Vi har en tryk bebyggelse med mange fællesskaber.
- Vi har en god dialog med nærpolitiet.
- Vi er proaktive omkring tryghedsskabende initiativer.
- Vi har et omfattende demokrati med mange deltagere.
- Vi har repræsentanter og spiller en aktiv rolle i BO-VEST, Brugergruppen og andre relevante steder.

MÅL 17: Samarbejde med andre

Hvad gør vi:

- Vi samarbejder med Galgebakken og andre boligafdelinger i VA, Verdensmål udvalget i VA og BO-Vest, med BL, Brugergruppen, Albertslund Verdensmåls Centeret og indgår i Partnerskabet for Albertslunds udvikling (visionsforum) og i innovative udviklingsprojekter med Gate 21, virksomheder, kommuner og universiteter.

5. Udvalgenes Hovedmål, Bimål og Hyldebjergparksmål

AB afholdt workshop den 17. februar 2022

Afdelingsbestyrelsens Hovedmål:

MÅL 11 - Bæredygtigt lokalsamfund - socialt, økonomisk og miljømæssigt

Afdelingsbestyrelsens bimål:

Mål 1 - Et boligområde for alle

Mål 3 - Sundhed og trivsel

Mål 5 - Ligestilling mellem kønnene og mellem generationerne

Mål 8 - Arbejdspladser og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø

Mål 9 - Innovation gennem samarbejder og sikre god infrastruktur

Mål 10 - Lige muligheder og velfungerende beboerdemokrati

Mål 16 - Tryghed og stærkt demokrati

Mål 17 - Samarbejde med andre

AB's "Hyldespjældsmål":

1. Få flere med i fællesskabet.

2. Der skal være højt til loftet i Hyldespjældet.

3. Arbejder for attraktive og fremtidssikrede boliger.

UAU afholdt workshop den 15. marts 2022

Ude Areal Udvalgets Hovedmål:

MÅL 15 - Biologisk mangfoldighed i Hyldespjældet

Ude Areal Udvalgets bimål:

Mål 3 - Sundhed og trivsel

Mål 4 - Viden og handlekompetence i hverdagslivet. Vores viden giver os ansvar for handling

Mål 6 - Vi passer på vandet

Mål 13 - Klimaindsats

Mål 14 - Regn- og spildevandshåndtering

Mål 17 - Samarbejde med andre

UAU's "Hyldespjældsmål":

1. Genplantning efter Helhedsplanen.

2. Reformulere kontrakten med den eksterne entreprenør, der resulterer i en pleje, der skaber mere biodiversitet.

3. Blive bedre til at kommunikere viden om det grønne i Hyldespjældet.

4. Vi dræner boldbanen og skaber et biodiversitets regnbed.

Cafestyregruppen afholdt workshop den 2. marts 2022

Cafestyregruppens Hovedmål:

MÅL 3 - Sundhed og trivsel

Cafestyregruppens bimål:

Mål 1 - Et boligområde for alle

Mål 2 - Fremme sund og varieret kost

Mål 4 - Viden og handlekompetence i hverdagslivet. Vores viden giver os ansvar for handling

Mål 8 - Arbejdspladser og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø

Mål 13 - Klimaindsats

Mål 17 - Samarbejde med andre

Cafestyregruppens "Hyldespjældsmål":

1. Få flere til at bruge Cafeen.
2. Få flere passere i Cafeen.
3. Fremme brugen af økologi i Cafeen med hensyntagen til cafepriserne.

Klunsergruppen afholdt workshop den 9. februar 2022

Klunsergruppens Hovedmål:

MÅL 12 – Ansvarlig forbrug, affaldssortering og kredsløb

Klunsergruppens bimål:

Mål 4 - Viden og handlekompetence i hverdagslivet. Vores viden giver os ansvar for handling

Mål 13 - Klimaindsats

Mål 17 - Samarbejde med andre

Klunsergruppens "Hyldespjældsmål":

1. Flere ressourcer ud af affaldet.
2. Gøre den nye Genbrugsgård til et omdrejningspunkt i Hyldespjældet.
3. Skabe mere viden og ansvarlighed om ressourcer.

GMU afholdt workshop den 21. december 2021

Det Grønne Miljø Udvalgs Hovedmål:

MÅL 13 – Klimaindsats

Det Grønne Miljøudvalgs bimål:

Mål 6 - Vi passer på vandet

Mål 7 - Bæredygtig energi

Mål 9 - Innovation gennem samarbejder og sikre god infrastruktur

Mål 12 - Ansvarlig forbrug, affaldssortering og kredsløb

Mål 14 - Regn- og spildevandshåndtering

Mål 15: Biologisk mangfoldighed i Hyldespjældet

Mål 17 - Samarbejde med andre

GMU's "Hyldespjældsmål":

1. Vi skal være på forkant med efterspørgslen på ladestander til elbiler.
2. Vi skal have de mest optimale miljø-, energi-, genanvendelses- og klimaløsninger i helhedsplanen.
3. Alle hyldespjældere engagerer sig i den grønne omstilling og i arbejdet med at blive Verdensmål bebyggelse.

Driften afholdt workshop den 24. maj 2022

Driftens Hovedmål:

MÅL 11 - Bæredygtigt lokalsamfund – socialt, økonomisk og miljømæssigt

Driftens bimål:

Mål 8 - Arbejdspladser og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø

Mål 12 - Ansvarlig forbrug, affaldssortering og kredsløb

Mål 13 - Klimaindsats

Mål 15 - Biologisk mangfoldighed i Hyldebjerg

Mål 17 - Samarbejde med andre

Driftens "Hyldebjergsmål":

- 1. Bakke op om beboernes Hyldebjergsmål og gøre det lettere at være frivillig.**
- 2. God introduktion til nye beboere om deres muligheder i Hyldebjerg og om Hyldebjergmålene.**

GMU 25.5.2022